

Boominformatie delen in het *share*-tijdperk

App stimuleert burgerparticipatie, nu zijn de gemeenten aan zet

We leven in een tijd van *sharen*. Gesloten datasystemen zijn uit, opendatasources zijn in. Chris van Aart en Reind van Olst van 2Coolmonkeys hebben een app voor bomen ontwikkeld: Bomenspotter. Hiermee kan iedereen informatie over bomen in de openbare ruimte melden: een potentiële rijke bron voor boombeheerders.

Auteur: Santi Raats

Er is een verandering gaande in overheidsland: de patriarchale verzorgingsstaat verandert in een regie-orgaan. Overheden verlangen participatie van de burgers en in de politiek is sinds enige jaren niets zo belangrijk als de opiniepeiling. Informatieavonden zijn niet langer toereikend. Gemeenten zoeken naar nieuwe manieren om zo veel mogelijk informatie van de burgers te krijgen. Maar burgers willen ook meer inspraak en zoeken naar snelle manieren om informatie te vergaren. Zij hebben geen zin meer in bezoeken aan het gemeenteloket.

Mogelijkheden van de bomen-app

De Bomenspotter is een app die iedereen open toegang geeft tot informatie over de bomen in een gemeente of een bepaald bomenbestand. Dat betekent dat je als app-gebruiker actief kunt bijdragen aan de informatie in een bomenbestand door informatie over bomen te melden. De aangedragen informatie komt direct op www.bomenapp.nl te staan. Download de app, klik na opening van de app op een van de groene punten op de stadskarta die een boom voorstelt. Onder iedere groene punt staat een boom. Ook

kun je op basis van gps de boom aanklikken waar je onder staat. Als je op een boom klikt, verschijnt automatisch alle informatie die iemand op Bomenspotter heeft achtergelaten, zoals de boomsoort en de plantdatum. Je kunt er zelf weer informatie en foto's aan toevoegen. Er is een koppeling met Streetview, maar aangezien deze gratis dienst van Google niet altijd werkzaam is, komen er niet altijd beelden naar boven. Reind van Olst: 'Je krijgt betere resultaten wanneer je werkt met een professionele app zoals Cyclomedia. Maar dat is duurder en het is niet wenselijk om van consumenten te verlangen dat zij betalen voor een dergelijke dienst.' Ook kun je in de app klikken op 'claim jouw boom'. Dat betekent dat een persoon in de app kan aangeven dat een boom 'van hem' of 'van haar' is en dat de persoon in kwestie ervoor zal zorgen, door hem indien nodig water te geven of bij te snoeien. 'Dit heeft echter geen wettelijke status: de boom blijft officieel in onderhoud bij de beheerder of eigenaar', zegt Van Olst. Er is door de app-ontwikkelaar nog geen oplossing bedacht voor het voorkomen van dubbele onderhoudsbeurten. Ook is het de vraag of de beheerder

blij is met een wildgroei aan dergelijke 'bomenclaims', zonder dat deze burgers een officiële onderhoudsintentie overeen zijn gekomen met de beheerder. 'Deze app-mogelijkheid moet niet te serieus genomen worden', benadrukt Van Olst. 'Het is meer voor de fun.'

Nog gezocht: openbare bomensleutel

Ook kunnen de data gekoppeld worden aan Wikipedia-artikelen. 'Mensen kunnen zelf een Wikipedia-pagina over een boom maken', legt Van Olst uit. 'En wanneer ze dat doen, willen wij hen een tool kunnen aanbieden waarmee ze invulling aan een pagina kunnen geven. Om deze tool te maken, hebben wij een bomensleutel nodig. Daarmee kan men aan de hand van de vorm van het blad en de kleur en vormen van de bast een inschatting maken van de boomsoort waarmee men te maken heeft. Er zijn ons echter nog geen openbare bomensleutels bekend. Wanneer iemand een openbare bomensleutel kent, mag hij of zij contact met ons opnemen; graag zelfs.'

Gebruik door beheerder

Iedereen, van burgers tot medewerkers van bomenorganisaties zoals Staatsbosbeheer of Natuurmonumenten, kan in de app meldingen achterlaten over zieke bomen, overlast of gevaarzetting, zoals half afgebroken of uitgewaaide takken. Burgers kunnen ook helpen het beeld compleet te maken, bijvoorbeeld door aan te geven wie de eigenaar is van een (monumentale) boom in de stad. Van Olst: 'Ook hoveniers willen hun meldingen en bevindingen kwijt in de bomenapp. Boombeheerders kunnen hier hun voordeel mee doen. Maar ook de burger en iedereen die gegevens wil hebben, krijgt op deze manier toegang tot data die volgens de Wet Openbaarheid Bestuur gewoon beschikbaar zijn en waarvoor men vroeger speciaal naar het gemeentehuis moest gaan. Het idee is dat burgers, maar ook journalisten of anderen die gegevens nodig hebben, online data kunnen raadplegen en in de toekomst – een stapje verder – ook data kunnen toevoegen.' Maar ook bepaalde bedrijven en organisaties op het gebied van groenadvies/groenverzorging willen de Bomenspotter gebruiken om aan eigen diensten invulling te geven. De Hortus is een van de voorbeelden.'

'Wanneer iemand een openbare bomensleutel kent, mag hij of zij contact met ons opnemen'

Gemeentelijke gebruikers

De gemeenten Den Haag, Eindhoven, Utrecht, Nijmegen, Arnhem, Amsterdam en Rotterdam

Chris van Aart

maken nu gebruik van de Bomenspotter. De gemeente Arnhem heeft 14 duizend bomen in Bomenspotter gezet, Rotterdam 160 duizend bomen, Utrecht 170 duizend bomen, Den Haag 75 duizend bomen, Eindhoven ruim 160 duizend bomen, Nijmegen zo'n 80 duizend en Amsterdam 23 duizend iepen en monumentale bomen.

Doorontwikkeling tot online meldpunt openbare ruimte

De tool is verder in ontwikkeling. 2Coolmonkeys wil de app klaar maken om te kunnen dienen als een soort klachtenmeldpunt. 'Een aantal gemeenten heeft al aangegeven geïnteresseerd te zijn in een app voor meldingen van gevaren of opvallende zaken binnen de gehele openbare ruimte. Op deze manier kan iedereen wortelopdruk, een gevaarlijk liggende stoeptegels, een beklad bushokje of een straatlantaarn die overdag brandt rapporteren aan de gemeente.'

Automatiseren

Tot nu toe is het aantal informatiemeldingen nog te overzien. Beheerders houden Bomenspotter handmatig in de gaten. 'Wanneer er steeds meer gebruik van de app zal worden gemaakt en er honderd meldingen per dag binnenkomen, dan zal er geautomatiseerd moeten worden', vertelt Van Olst. 'We zijn al in gesprek met de gemeenten die Bomenspotter hebben, maar we proeven soms wat koudwaterrees: gemeenten zijn bang voor negatieve of wellicht zelfs onbeschofte reacties van klagende burgers. Maar de Bomenspotter-proef draait al ruim een half jaar en er zijn gelukkig nog nooit aanmatigende reacties of meldingen geplaatst.' De gemeente

Reind van Olst

Amsterdam heeft een deel van de bomendata vrijgegeven, met name wat betreft de iepen en de monumentale bomen. Zij wil eerst beleid maken op het vrije uitwisselen van bomendata alvorens de rest van de bomendata vrij te geven.

Stap voor stap meer *sharen*

Met name Rotterdam is heel enthousiast in het integreren van open source data in hun eigen beheersysteem. Van Olst laat doorschemeren dat de gemeente Rotterdam een ICT'er in dienst heeft die de samenwerking tussen dataverzameling en hun beheersysteem enthousiast oppakt, genaamd Ferry de Groot. Deze persoon heeft Bomenspotter op de website van Rotterdam gezet en de gemeente Rotterdam heeft de Bomenspotter vervolgens gepromoot. Hierdoor is het aantal informatiemeldingen erg hoog. De Groot: 'Onze gemeente doet voor zover ik weet nog niets met meldingen over bomen. Persoonlijk vind ik de bomenspotter010 een bijzonder goed voorbeeld van een app die gebruikt maakt van een actuele dataset, deze vervolgens linkt met andere datasets en die ook nog eens echt gebruikt wordt door de buitenwereld. Wat mij betreft is het interactief maken van deze app de volgende stap en kan je toewerken naar een Bomenspotter010 waar alle rotterdamse bomen in terug te vinden zijn, dus ook de particuliere bomen.'

Van Olst: 'Ik snap dat de stap naar het communiceren met al je burgers over de bomen in de openbare ruimte groot is. Daarom kunnen gemeenten er ook voor kiezen om eerst alle ambtenaren bij gemeenten de app te geven. Op deze manier bestaat er een grotere groep gebruikers voor het verzamelen van meldingen, maar maakt men nog niet de grote stap door jan en alleman bomeninformatie te laten melden. De app Bomenspotter kan bij uitstek dienen als experiment om te kijken wat er gebeurt wanneer men de deur geleidelijk aan opent voor een grotere groep betrokkenen. Burgers zijn klaar voor participatie, de techniek is er ook klaar voor, nu is de gemeente aan zet.'

Stuur of twitter dit artikel door!
Scan of ga naar:

<http://www.boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-4400>